

Co zažili učeníci na jedné hoře

Mk 9,2-9: Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš jen Petra, Jakuba a Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami. A byl proměněn před jejich očima. Jeho šat byl zářivě bílý, jak by jej žádný bělič na zemi nedovedl vybělit. Zjevil se jim Eliáš a Mojžíš a rozmlouvali s Ježíšem. Petr promluvil a řekl Ježíšovi: „Mistře, je dobré, že jsme zde; udělejme tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“ Nevěděl, co by řekl; tak byli zděšeni. Tu přišel oblak, zastínil je a z oblaku se ozval hlas: „Toto jest můj milovaný Syn, toho poslouchajte.“ Když se pak rychle rozhlédli, neviděli u sebe již nikoho jiného než Ježíše samotného. Když sestupovali z hory, přikázal jim, aby nikomu nevypravovali, co viděli, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých.

Ž 14,1-2: Bloud si v srdci říká: „Bůh tu není.“ Všichni kazí, zohavují, na co sáhnou, nikdo nic dobrého neudělá. Hospodin na lidi pohlíží z nebe, chce vidět, má-li kdo rozum, dotazuje-li se po Boží vůli.

Přiblížilo se Boží království, však už bylo na čase, tak si urovnejte život a dejte se řídit nadějí toho království, říkal Ježíš, když se na veřejnosti začal vyjadřovat k důležitým věcem. A nedělal to jen slovy, ale také uzdravoval nemocné, sytil hladové a snažil se dostat lidi z područí zla. Lidi, kterým pomohl, mu za to byli vděční. Ti, kdo se zpod vlivu zla nevymanili, ho však viděli kriticky a neměli ho rádi. A ti, kteří o tom všem jen někde něco zaslechli, možná nevěděli, co si přesně myslet. Tak je to skoro vždycky, prostě normální společnost.

„Tak co o mně říkají?“ zeptal se Ježíš učedníků. „Zařadili si tě mezi proroky, do party k Janu Křtiteli nebo k Eliášovi,“ odpověděli. To je docela hezké vysvědčení: on je život někdy skvělý a jindy krutý a většinou něco mezi tím a my se v tom

snažíme nějak pohybovat a uspět nebo aspoň přežít (což nebývá vždycky úplně snadné). No a proroci jsou ti, kdo mezi lidi přinášejí to o tom Božím kralování a o Boží vůli - uprostřed obvyklého zmatku a mezi všemi šarlatány a zapšklými škarohlídy a naivními idealisty se snažili proroci připomínat Boží naději a Boží vůli: srovnajte, co je křivé mezi lidmi a Bohem a co je křivé mezi lidmi navzájem. Což je však náramně těžké a doopravdy to dokáže srovnat jen Bůh, my ne. Ale to je právě ta Boží naděje a vůle, že to snad pro nás udělá. To říkali proroci.

„A za koho mě pokládáte vy?“ zeptal se Ježíš. Petr odpověděl: „No právě za toho, kdo udělá tady tu Boží práci a srovná, co je ve vztazích nakřivo.“ Vyjádřil to výstižně a Ježíš k tomu dodal, jak by to rovnání mělo probíhat. On je život někdy skvělý a jindy krutý a my ho žijeme, jak to jde, a chtě nechtě se přitom proviníme přešlapem přes hranici Boží lásky. Vina se nedá urovnat tak, že budeme dělat jako by nic: vina se musí nějak odčinit, aby už nebyla, a právě proto přišel Ježíš - když tu vinu účinně odčinit neumíme a ani se k tomu moc nemáme, udělá to on. Ovšem lidi to moc neocení, naopak jím pohrdnou a pak se ho budou hledět zbavit.

Petra ta slova rozladila a navrhl, aby tu záchranu pojal Ježíš nějak jinak (třeba s větší parádou a bezbolestně?), ale to Ježíš odmítl: zlo se nedá přejít mlčením, zlo se musí odpykat, aby nad námi ztratilo moc, a právě to chce Ježíš dobrovolně podstoupit.

Kdo je tedy Ježíš? Někteří lidé ho považují za proroka, učedníci za mesiáše (ale představují si to po svém a jinak než on). Teď ještě, co k tomu řekne Bůh. To se dozvěděli na jakési hoře, kam vzal Ježíš trojici nejbližších učedníků. Ti později vyprávěli, že byl jeho šat bílý tak, jak jen může zářit Boží čistota a svatost. A že tam spatřili ještě Mojžíše a Eliáše; ti tu zastupují všechno, co se o Bohu a o jeho lidu píše v Bibli. „Je to tu fajn, mistře, tak tu postavme tři stany, pro každého z vás jeden,“ řekl Petr, protože ho nic lepšího nenapadlo. V tom se z oblaku ozval hlas: „Toto je můj milovaný syn, toho poslouchajte.“

II.

Čtete-li Bibli, docela často narazíte na Boží spolehlivou věrnost a na lidskou slabost, kterou ovlivňují všelijaké události a okolnosti, se kterými člověk nepočítal: třeba když dotírají nepřátelé nebo když je Boží lid v zajetí (kupříkladu babylonském). „Ti bezbožní blázni říkají, že tu Bůh není, a jednají podle toho, ale to se přepočítali, Hospodin tu je a hledá aspoň někoho, kdo by se zajímal o jeho vůli,“ píše se o tom v pár biblických žalmech.

Boží lid se těšil, až se těch okupantů anebo vězňů zbaví, jenže pak vyšlo najevo, že označení „bezbožný blázen“ padne jak ulité i mnohým našincům z našeho kraje a chrámu. To když Boha berou jako tvůrce a autoritu z minulých dob, ale víc se o něj nezajímají. Možná by se zajímali, kdyby se nabídl, že jim bude ku pomoci a k ruce, podle toho, co budou potřebovat a chtít, jenomže tohle Bůh nenabídl. Mluvil sice o našich budoucích časech, ale jinak. Řekl: Toto je můj milovaný syn, toho poslouchejte.

Toho poslouchejme. Jak tuhle instrukci zapracovat do svých výhledů a plánů? Copak víme, jaké události a okolnosti nás stihnou a jak to uneseme? Copak víme, čím se kde umouníme, až se zase dopustíme přešlapu přes hranici Boží lásky? Staříček žalm to komentuje slovy, že Hospodin hledí, je-li tu někdo, komu se to nestane a zůstane čistý, a vidí, že nikdo takový není. Před pěti stoletími k tomu naši předkové přičinili poznámku, že každý člověk přirozeně používá rozum k tomu, aby mu to něco vyneslo, jenže celá společnost pak vypadá, jako by prošla nějakým jedem, a jedná žlukle a zakysle.

Tak zní prastarý popis, jak to chodí v lidské společnosti. Je výstižný a optimismu nedodá, ale nezapomeňte na tu druhou stranu - na spolehlivou Boží věrnost a laskavé milosrdenství, kterým nás z toho léčí. Není k ruce jak sluha a neplní každé přání, což člověku přijde líto, ale nestaňme se kvůli tomu zakyslími bezbožnými blázny, kteří jako by se zabydlovali v tom jedu, kterým je jim dáno projít.

III.

Ježíš je Boží syn, toho poslouchejte. Naším životním úkolem není postavit stan nebo dům, kde by mohl bydlet Bůh a Bible a víra a my že bychom si tam občas zaskočili, abychom se cítili dobře. Petr takový nápad měl, ale Bůh ho nasměroval zpátky mezi lidi a řekl tu větu, jež je nasměrovaná do budoucna, do všeho, co nás teprve čeká.

Lidi považovali Ježíše za proroka, učedníci za mesiáše, bezbožní blázni za vyřizenou záležitost a Bůh jim všem řekl, ať mu naslouchají. Lidská vina se žádným fíglem odpreparovat nedá, ale Bůh vás za ni hned neodsuzuje (tomu říkáme milost). Kdo chce, nechť jeho odpuštění přijme (tomu říkáme víra).

Vina se žádným fíglem nevymaže, musí se odčinit a kvůli tomu právě přišel Ježíš. Když sestupovali z hory, přikázal jim, aby to nikomu nevypravovali, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých. Pak už ano.

Pane, kéž nás nepřemůže zatrplost ani samolibost, kéž dokážeme přijmout tvou milost a pak s ní jako s nabídkou vyrazíme mezi lidi. Amen.

Požehnání:

Když vám Boží požehnání splývá jen s minulostí, když se vám to, co je teprve před námi, ztrácí v obavách, a když vám časy, které prožíváme, nepřijdou dobré, nepohrbívejte kvůli tomu naději. Čas se naplňuje a s Božím synem je vám Boží království nečekaně blízko.

Na Boží věrnost je spolehnutí, co slíbil, to splní a neopustí vás.

Tak ať vám jeho milost naplňuje dny pokojem:

vždyť Boží odpuštění vás zbavuje neúnosných břemen, Boží láska v Kristu vás provází dnem i nocí a Duch svatý vás inspiruje k životu, který stojí za to žít a který umí dát jen Bůh. Amen.